

Herold

Redakcia a vydavateľstvo :
Budapešť, Zsibárus-utca 7. szám.

Vychádza každú nedeľu.
Jednotlivé číslo 8 kr.

Predplatná cena :
na celý rok 2 zl., na pol roka 1 zl.

Thmhavhý khlerikhál.

Goldstein: Jožka, ľudová strana je vberhu stranou kňazov, ktorá všetky liberálne výhry by porúcať cheela.
 Jožko Ludák: Však to by dobre bolo.
 Goldstein: Fmavé phanovhanie kňazov by nhasledhovalo.
 Jožko Ludák: Ej žide, radšej nech panujú kňazi nadomnou, nežli židi.

Pohyby.

Vidíme na všetky
Strany už pohyby,
By sme napravili
Nedbalosti chyby.

Veľké shromáždzenia,
Tiež oduševnenosť
Dokazujú našu
Silu, veľkú smelosť,

Ešte aj ženičky
Sa hýbajú smele,
Kde sa muž zle drží,
Tam ho ona mele.

Ludové novinky
Moc dobrého robia,
Zastanú vieru, kde
Kričia nepriatelia.

Jak rosa na tráve,
Lež slnko nesvieti,
Stojí veru čisto
Stav našich svedomí.

Sme si založili
Aj kruhy a spolky,
Bárs ich povolila
Nám vreunosť nevoľky.

Máme ku budúcim
Volbám kandidátov,
Kde — tu po krajine
Hej šlachetných pánov.

Ani podplácanie
Nemá už veľký vliv,
Hej jako kedysi,
To bol ver' hrozný div.

Tak dokonálejšie
Su ver' naše kroky;
Prideme k víťazstvu,
Prídu naše roky.

Pani poštári daktori sú veru veľkí nepriatelia ľudovým spisom; no bojime sa, že príde ten čas, keď v takej miere liberálne spisy budú prenasledovať. No keby to len čím skorej tu bolo.

Národnej strany ablegáti sa nespoja s mamelukmi. Veľmi múdre, ale nechcú-li, aby stolec ablegátsky nebol premenený v ohnište domoviska, musia stúpiť na cestu revízie a opustiť cestu ideálneho a nerozumného šovinizmu.

Cirkevnopolitické zákony taký vliv činily na spiacce katolíctvo, jako ľadochladná voda na človeka v spánku pohrúženého. Už sa hýbe katlíctvo na všetky strany, čo vidíme z množenia sa časopisov slovenských, jako aj inej reči. Od 1. okt. bude vychádzať nový časopis o Sviatosti Oltárnej.

Od kedy liberáli upotrebujú zasmradnuté vajcia oproti ľudovej strane, odtedy sa Bánffy viac bojí, lebo nevie, či mu vystačí kassa vládna, keď už i na takieto veci, krom pálenky, vína, piva a cigary, pri volbe musí vynaložiť.

No len si ich sbierajte, vy gazdinky, odkúpia vám ich všetkie počas volby židi.

Hľa vravíte, jakým zápachom tí liberáli razia, takým chcú oni ľudovú stranu pošmarovať. Nuž ale

nech tam to smyje s nich rieka Jordána, jejích bezbožnosti ani Dunaj ani more nie je v stave s nich smyt.

Prevrat sveta sa stal. Z Horniakov každý vyslanec sa slovákom verejne menuje pred volbou. Ale prečože sa i vo sneme tak vrelo neozval za slovákov, jako sa teraz medzi nimi chvastá.

Hja, vtedy mandát bol v ruke a nevisel na vlase.

Minister Wlaššics sa bje v prsá, že je on dobrý katolik — aj my to uveríme, lenže dodať musíme: sadnúť k liberálom za stolík.

Majú byť volby. No my by sme sami sa tomu tešili, keby už raz volby boly, ale také, že by si ľud v skutku voliť mohol bez podplácania a násilenstva.

Vláda si ustavične umýva ruky, a predsa sú čierno.

Volby s falošnými hlasmi prevedené, jako od vlády podporované noviny, ktoré ani predplatiteľov nepotrebujú.

Keby sa navrátil Szapáry do mameluckej strany, to by nebol navrat, lež úpadok.

Nedóveruj židovskej láske; viem totižto, že velské knieža sa náramne priatelil s barónom Móricom Hirschom a síce preto, lebo mu bol dlžen len asi 18 milionov zlatoviek. Kto vie, za koľko milujú daktori mameluci tých krivonosých nových občanov.

Kto chce dobrý gšeft spraviť, nech si opozre pána Wlaššicsa za toľko, koľko je on hoden; a nech to predá za toľko, na koľko sa on považuje.

Pán minister Perezel sa vyslovil pred výborom snemovným, že on nemôže predostref snemovni

návrh proti dovandrovaníu židov namerený. Pravdaže nie, keď hlavní privrženci: Haas a Deutsch tiež privandrovali nedávno.

Vláda sľubuje slovákom maticu, školy, a to len preto, aby ich zas mohla chytiť za šticu. Páni, to je i tak ich, čo ste im vzali pod Tisom. Ale prečože nesľubujete slobodné a svedomité volby, prečože nesľubujete, že to všetko, čo vy, a naši sluhovia proti slovákom popáchali, napravíte. Hja, v tom páde by ste sňali s tvári masku a ukázali by ste, jakí vy nefudomilí ste boli, a koniec by bol masným hrncem.

Mattyášovský Juro že v Ružomberku vystupuje za ablegáta. Toto je tiež opravdivý ľudomil, tak ho svet rád má, a najmä Teplania, ako cigán túhú zimou. Či mu ozaj ľudová strana nepovie: hoo—há!

Kajúch ostal u osv. pána biskupa Částku správcom majetku biskupstva kalošského. Má len za to 3000 zlatých. Ba či vám to bobre padlo, od tých potupených knazov, na ktorých ste toľko blata naváľal v Lupči, keď ste učoval, že až sami evangelií pľuli. A či sa to len nás líptákov týkalo a osv. pána biskupa nie?

Poveš z Ipošágu.

Jožko Čongrádsky: Veľkomožný pane, pozrite len, jako sa vysmieva z nás henten žid!
 Vyslavec Hoek: Ej priateľu, teraz nenie hlavnou otázkou revisia, lež — —
 Jožko: A či sa nehanbite, velebný pane, ako knaz tak blúzniť?

Otvorený list.

V Mokrej, 23. septembra 1896.

Ctený phán Redaktorko!

Chelý ukhonaný odh shamého mhodlenia a hľadovania nha dlhý dhen, zha thú našu ľudovou stranou, anhi hlen phisath vhám nhemôžem. phán rhedhaktorko, či jhe thá izba od phána slúžneho Száleho phokná vylepená, abo nhie.

Hlen tho vhám mhôžem o ňom phovedath, zhe phochádza zo židovského rodu, phoneváč ešte čosi mu zvučí o Sálke, a Sálkha tho jhe e židovské mhen, thak aj ohn mhusi bhyť e žid, a phreto sha napháil, nha thý khalendáre, nestharajúč sha o tho, zhe ich štátny pravotár nha vhydanie phovolil, ich hlen sobral odh ghazdičku Španku.

Mhoja mhienkha bhy bhola, phán rhedaktorko, abhy sthe snáď u phána mhinisterkha nášho Pherczelkha phrosil, abhy judapeštanského štátneho pra-

votára shodil so služby a thrulu Száleho na jeho miesto vymenoval.

Však on tho mhôže urobiť, then nháš dhubrý phán mhinisterko, khed chce, hlebo aj thoť shom phriam bhól v Hontianskej stolici, khed prišiol e thetelegram nha phána fšišphána thamejšieho, khtový e thakto znel:

Apphonyi mhohol e rhečnit? Hadzaly sha phokhazené vhačá? Žhidi phískali nha phišťalky? Pholónyi ešte tham nephrišiol e phorádok čhinit? Shromaždenie žhandhári rozohnali? Vhy ste phrepusthený, nha vhaše mhiesto vymenujem bharóna Mhajthényiho. Pherczelko.

Nü, nhemôžhe ohn thiez e štátneho pravotára odohnať, khed ohn thakhé khalendáre dhovolí e phredávath. Há, mám recht?

Nhajviac rhád shom, zhe ešte thento rhok na mňa e čas neprišiol, abhy ma nha dlhý deň čert uchytíl, ohn isthotne nevie, zhe jha e phišem dho Hergój Pátro, lhebo ihnáč bhy mha bhól istho vzal so sebou, phoneváč ohn tho rhád nemá, khed človek nha rhovnej ceste e ide.

Khonečne ešte e jhednu phrosbu mhám nha vhas, phán rhedaktorko, a tho jhe, bhudthe thak dhubrý, a uphoznithe phána nhasého mhinisterkaphredsedu Bänffyho, phoneváč jha bych mhu tho phisal alhe uhorsky nhevím, a ohn zas ináč nerozumí, zhe abhy spravil miestho novej dhani sirkovej, rhadšej e dhaň nha cibufu a cesnak, abhy toľko thých phojesových pholských žhídiv e k nám nephrišlo, lhebo photom zhe i odh kholery zachránení bhudeme.

Vhas phonižený.

Šlojmo Phinkhas,
 židovský khaplán.

Z Judaváru.

— Kheď pridhem z Őš-Judaváru, kheď phrídem z Khonstantinhápolu, mhoje srdeo mi až thak threpe odh radhosti. Vhšade a všade lhen osvhiecené a všade hlen únsere Lait!

— Len ticho. Slojmo, naraz sa ti všetko zamavi, a to tak skoro, že bys to ani netrúfal.

Hepp Icigové dobré žiadosti.

Nhech tá prinúta, abys na šthátne útraty bhól odfoťografovaný.

Nhech si dhajú na thebezálezah v Pasteorskom ústhave.

Budh thy falošnou liškhou, a nech dve khože stiahnu s teba.

Nhech thraja vydavateľa prepadnú nha tvojiel knihách.

Mhaj až dho smrti ustavične tho meno: shibenec.

Nhech je thvoj žalúdok thaký zdravý vždy, jakho je brucho v poriadku, kto štvrt kila rhebarbarhy zhtol.

Korhel'ská.

Napisal pán Luhag.

Sem sa chlapei, sem do šenku!
Tu máme dobrú pálenku!
Pálenka je dobrá látka,
Chladná, teplá buďto sladká.

V zime, v lete, vo dne v noei
Dobre služi nám k pomoci
Boháč, psoták, zdravý, chorý, —
Každému rozum otvorí.

Kto s ňou vnútro pilne máča,
Lahký bude, jako vtáča;
Kto zas asnaď váhu nemá,
Centy mu dá na kolená.

A kto plnú kapsu nosí,
Tu sa mu obľahčiť musí,
Kto by zas nič nemal v kapse,
Môže tu s psotou vypchať si.

Kto pálenku ľúbi silnú,
Tomu tiež dám radu inú;
Keď Rebeka leží v kútoch,
Od smádu tam hľadaj útok;

Keď zas starý Heršlo zomrie,
Nezabud sa napiť hojne!
Vieš: u židov mrtvé telá
Umyvajú vodou zcela;

Kupe si tiež židovčiatka
Keždodenne židov matka.
Kto chceš teda dobrú voľu,
Môžeš lúchať túto vodu.

Tento nápoj s málo kvitom
Tuhý, zdravý musí byť on;
Sem sa chlapei, sem do šenku,
Na zdar prajem všetkým bikom!

Pravdomluvný Fráter.

Zafúbený človek je taký, jako švibalka, chytro ztrati hlavu.

Katolícka viera v Uhorsku je taká, jako hraničný stlp na poli, každý somár sa môže o ňu obtierať a ju kopať.

Hlava daktorého liberála je taká, jako daktorý orech: nemá jadra.

Srdeo oplana je také, jako voda Váhu: chladné.

Lueger je taký, jako lev: smelý.

Nové poriadky v Uhorsku sú také, jako zlý peniaz, každému známe.

Učiteľ je taký, jako užerník: druhým podáva to, čím nevládne.

Posbierané klinec.

Čo je fúšia? Od kedy liberálna strana civilný sobáš na krky nám dopratala, od tých čias nastáva jej chuť, oženit sa po cibilský s daktorou stranou, hľadá pekné chlapské „fúzy“, ktorému by sa na krk vlepila. Páčia sa jej najkrajšie fúzy Ugronové a Apponyové, len že títo ju do teraz nechcú. Nuž to je tá fúšia.

*

Dievky su farcha na rodičov tažsá, než chlapei. Bo do 15 rokov ju čes, po 15 ju strež, a po 20 zaplať ešte tomu, kto ti vezme trupa z domu.

*

Hodiny najlepši znak času. Jednému ukázu, kedy sa narodil, druhému, jak rýchlo mu uteká vek, a liberálom, že im už ostatná minútka života prichádza.

Premýšľajúci Apponyi.

Jožko Ludač k Apponyimu: Este i ty bys tiskol vóz liberalismu, či si sa preto trápil statočno v boji 21 rokov? Vtedy radšej sa pripriahni za druhého osla, lepšie to bude.

— ❧ Anekdoty Herkó Pátra. ❧ —

V hostinci. Pivničník, doneste mi dve vejca na mäko uvarené.

Druhý hosť: Aj mne dve, ale nech sú čerstvé.

Pivničník: Teda štyri do hromady, a dve musia byť čerstvé.

Jäger. Jedon pofovkar vybral sa navštíviť z hlavného mesta svojho dedinského priateľa.

Všetko sa dobre darilo, a lepšie vypálilo, nežli flinta výborná; len to bolo vo veci, že pred pána hostia žiadon zajac nechcel ísť a sa mu pred flintu ukázať.

Konečne ale zazrel jedneho zajaca, namieril naňho a zvolal:

No i ty si už mohol napísať porukomstvo a či testament.

Potiahne kohútik, ale veru — jako ti inokedy ebyčajne — tak i teraz z koláča diery frafil.

Dedinský priateľ jeho ale sa vyslovil posmešne.

Dívajme sa, jako sa ten Jano (zajac) ponáhla k notárovi.

Čo ešte nikto nepovedal mu. Jedon gazda napadol jedného v zlom chýre postaveného úradského, rek núc, že mu chce čosi povedať.

Úradský: Nerdovolim vám, aby ste ma urážal.

Gazda: Oh prosim; len to som vám chcel povedať, že ste vy od hlavy až do päty statočná duša.

Aj to bola práca. Hanbite sa. Ičo Zapletal, že ste bol rok v žalári, to veru nebolo statočno od vás.

Prosím pekne, robota, a či práca nenie hanba; a veď v žalári som pracovať musel.

Uhádol. Profesor: Povedte mi, pán právnik, kto to zbadal najprv, že sa zem krúti okolo slnka?

Právnik: Nohe (už výmluva prezradzuje, že bol krivého nosa).

Z čoho? Už i Drevenákovci sa chystajú do kúpeľa.

Z čoho to predvidíš?

Z toho, ponevác už vyše mesiaca sa vadí ona s mužom.

B e s e d n i c a.

Dva razy predaná hus.

Šlojmo Ludigroš je civilným farárom, notárom, matrikárom, a v knihe jako katolik je zapísaný.

Toto ostatné len vtedy dokazuje, keď si dá nové šaty robiť, a príde sa v nich ľudom do kostola ukázať. Ináč s jeho polovičkou riadne mešká u leiga, ktorý ho prijal už i medzi obrezaných.

Raz jeho žena ponúkla nášho Ludigroša kóšerovou husacou pečenkou, ktorá mu veľmi pochutnála. I umienil si mäsnú hus, a dá si svojej Vilhelmke pripraviť kóšerovú pochútku.

I stalo sa, že mala husi na predaj liberálna Žofka Múdrynos. O nej znelo, že to bola ona, čo svojou prefikanosťou i diabla previedla.

Pán matrikár vyplatil hus a kázal Žofe, aby ju k jeho starej zanesla a povedala, že by mu ju na kóšerovú pečienku zhotovila.

Lež Žofa, jako Žofa, vedela in praxi liberalismus. Vzala hus a odišla medzi poľských židov, a každému židkovi núkala predatú hus.

I kúpil ju Mojšpán Izachár, ktorý tiež rád má kóšerové kúsky husacie. Zaplatil, a hus vzal.

Žofa, že dobrý gšeft urobila, išla si vypiť.

Pán notár nevedel dočkať obeda, aby mohol z trhu odísť a ísť si zahryznúť kúsok kóšerového. Sliny mu šly vždy, keď si pomyslel, jako si on bude chutnať s dobrou pečenečkou. I piva pár pohárov pustil dolu hrdlom, aby len ešte lepší „apetit“ dostal na husacú pečienku.

Prišiel obed. Notár zabudnúť i bod urobiť k ostatnému riadku, len utekal domov, a cestou sa už po bruchu hladil, jako sa on najie husacej pečienky.

Žena jeho dá obed. On si len tak pomáľa a málo z každého bral, aby tým väčšie miesto nechal vo svojom žalúdku pre husacinu.

Končí sa obed a tu hus ešte negága na stole: Vilhelmka, pýta sa s vyvalenýma očima, keď už zvedel, že koniec je obeda, a kdeže je husacá pečienka.

— Jaká hus, starý môj?

— A či som ti neposlal z trhu hus kúpenú, aby si mi ju upiekla.

— Ale čo sa ti robí — starý môj, veď ja som žiadnej husi nevidela.

Nemôže chlieb jesť.

— Pán kapitán, poslušne meldujem, nemôžem chlieb jesť.

— Kujon, dostaneš šesť hodín železá.

— Pán kapitán poslušne meldujem, ani potom nemôžem ho jesť.

— Keby fa, aby fa, a prečo nie?

— Pán kapitán poslušne meldujem, lebo mi ho každý deň ukradnú.

— A či ti neprinesla Žofa Mudrynos ju?

— Okrem jak sa ti snívá, drahý môj!

Notár najedovaný letí na trh a hneď lapil Zofu.

— Žofa kde hus?

— Psedatá je, pán notár.

— A komu?

— Vám pane.

— Prečože si ju nezaniesla ku mne domov?

— Nie som blázon, keď ste si ju kúpil, mohol ste si hu i vzviať.

— Sem ju daj, kde je?

— Oh, už som ju predala zas Mojšpánovi.

Notár letí ani zdivený Mojšpánovi a od neho žiada hus. Ten ale ukázal mu dvere. Notár šiel Žofu žalovať. No počkaj ty, zlé semä, ja fa naučím moresu, hovoril si k sebe.

Žofa dostala strachu a radila sa druhých, čo má robiť pred súdom.

Naradí jej jedna, 2 zlaté mi dobrého čoši, lebo že dobrá rada stojí groš.

No dobre, Marko, dám ti dva zlaté, len mi povedz, čo mám pred súdom robiť, aby ma nezapreli.

— Vieš ti čo Žofa, o tebe hovoria, že si po-

Kusy zrkadla.

Vypustené slzy udusia oheň ľútosti, zadržané ale ho zväčšujú.

*

Kto Boha zapiera, jeho pyšné sebauposvedomie je mu bohom.

*

Zaobísť sa je ľahšie aj bez blaženosti, nežli bez nádeje.

*

Okrasa nevinnosti ženskej je tak zriedkavej drahocennosti, že ju ani prach púderový nevie vynahradne zastupovať.

*

Človek je taký, jako črepová nádoba: pomaly sa zoderie zovnútorňá skvelosť, potom sa vyštrbí, konečne popuká a na smetisko sa dostane.

*

Väčšia čiastka prostrednikov manželských je buďto v slobodnom stave, abo v stave, ustavičného rozbroja manželského.

chabá. To zná v obci každý, udaj sa pred súdom, že si hlúpa, Koľko raz sa fa opýtajú, vždy len vyskoč a zahvizdni: „Fit—fit hus“.

Tak sa stalo. Žofa vedela dobre hlúpu hrať. A ryehtár tiež dosvedčil, že je v obci známa, jako pochabá.

Sentencia sudecová znela.

Pán notár, keď kúpil hus od blúpej, ktorá me nej rozumu má, jako tá hus, nuž mohol byť múdrejší a hus si hneď vzáť. Žofu oslobodil sudca.

I stretne na ulici Žofu Marka, čo jej radu dala.

No oslobodili fa?

— Oslobodili!

— Čo si robila, aby si nemusela platíť?

— To, čo si ty poradila.

— No, teraz mi už daj dva zlaté?

— Marka tu máš!

A Žofa jej zaskočila, a spravila jej „fit—fit“ a utekala, čo len mohla.

Darmo, ženu ani čert neprevedie!

—ik.

Žartová obrázková hádka.

Pán vodega padol pod zeleznicu,
Ja mu ver' nevidim ani len šticu!
(Nech sa páči najst ho.)

Amerikánski židi. Amerikánski židi prišli do Judapešti, opozreť, čo a jakože to tu v tomto milénárnom roku?!

Nhü, čo tha shem klnámh dhonieshlho — ich zavítal leopoldskhý jedon pán kupec obrezaný.

Čih si sha sthal khujonom, a chceš k pheniazom prist medzhi phocestnými.

Thy shi jedhon sphrošty bhlázonh, keď nevhies, že teraz prichádzajú z Amerikhy madhari sem. A hja som prheto phrišol na sthanicu, ablych vhlidel, či ten tu nebhuđe, ktorý mi čo pokadník uprskol do Ameriky ešte vthedhy, keď som thu bhýval.

Upozornenie!

S úctou uvedomujeme ct. obecenstvo, že

Veľký obrázkový

Ľudový Kalendár Herkó Pátra

už začiatkom septembra výjde z tlače.

Veľmi zaujímavého obsahu bude: obrazy budú celkom nové. Utešené rozprávky budú v ňom, rozličné žarty, polozenie ľudovej strany obmaľované, veršiky.

Úctive prosíme ct. priateľov, aby toto dielo v tých najvyšších krúhoch v záujme ľudového presvedčenia rozširovali.

Cena 30 krajciarov.

Hlas času.

Joj, pozri kresťan vieru tvoju šklbe,
Nadávký špatné robí, škreí, blbe,
Zastaň si zmužne symbol posvätený!
Tvoj stav útrpne v radosť sa premení.
Hruď tvoja puká od žiaľu, vec istá,
Keď cieľ „judej“ „šipom“ pána Krista:
Nepotrebnými „Frasami“ svet šiali,
Vzdoruj len zlému! v prepať sa preváli.
Zberba „Izrael“ s' svätým robí vice.
Kresťanstvu chce dat morský šlak na lice.
Okršlek zemský blúdom svojim šiali,
Drž vieru Krista, jak otcovia znali.
I tam atheist rukou svojou krutí,
Na Kristov základ pomstu svoju rutí,
Pekelným pruhom oko jeho zráči,
Tomu na život večný sa už mrači.
Lichotí slovom, že on ti je brater.
Na svätinu vrije sta ohnivý kráter,
Vieti pekelné, to je pravda holá,
Vzdoruj len jemu on ta neodolá.
No a tú novotu on ti vychvaľuje,
Že to duch času vraj už vyžaduje
Prilba ily svevolné bašovstvo —
Múdrosť to svetská, pred Bohom bláznotstvo.

S. P. V-ý.

Vyzvanie ku predplateniu.

Moji drahí čitatelia, nová štvrt je tu.
Vyzývame vás my teraz zase k predplatku.
Naše noviny to veľmi rady činia,
Že ľudu vždy vďačne oči otvoria.
Bičujeme my fšišpánov, liberálnych ablegátov,
Lenže by sme vyžiť mohli, potrebujeme aj grošov.
Nešanujeme an židov, nech majú hocokoľko groší,
Herkó Páter týchto pánov vždy len dobrý móres učí.
Hólem, sólem, hepp, hepp, hepp, len predpaťť
treba hneď.

Majiteľ a zodpovedný redaktor:

Julo Markoš.

Hlavný pracovník: **Napoleon Janda.**